

ÇUKURCA DEVLET HASTANESİ

• **MOBBING**
(BEZDIRİCİ)

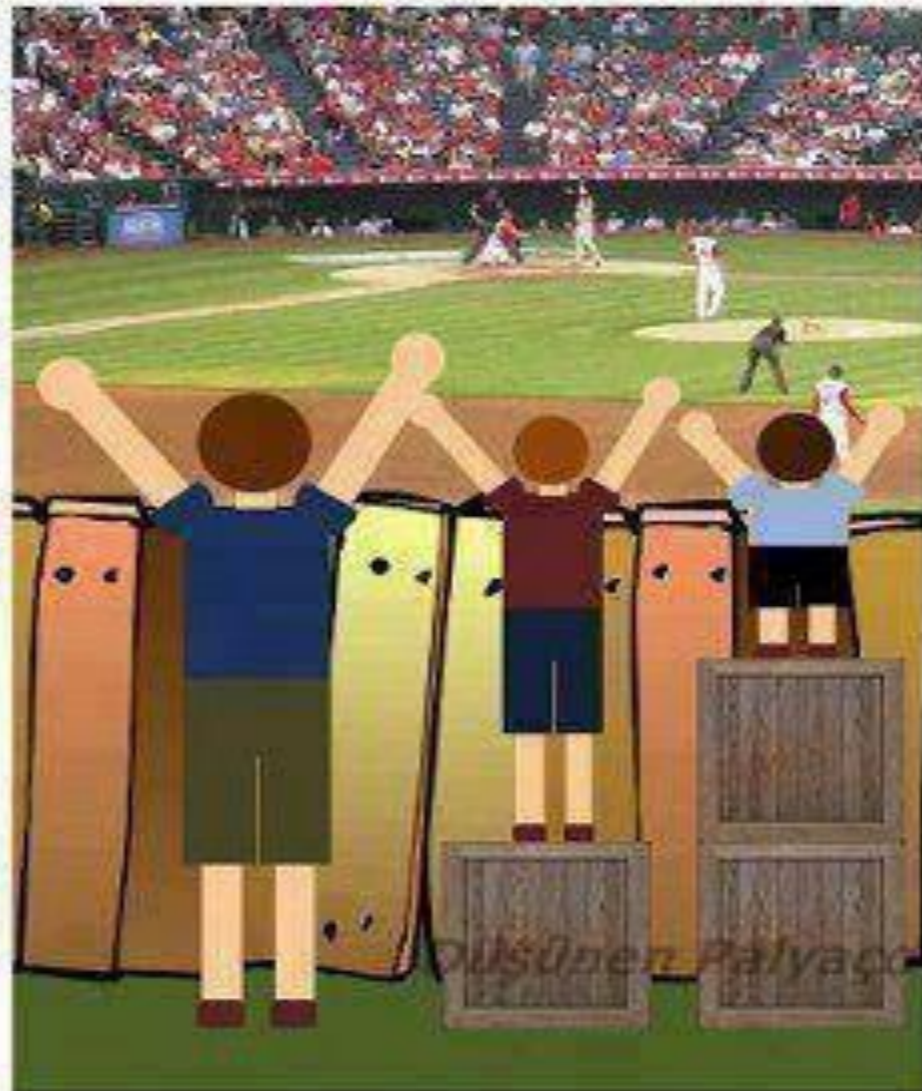
Eğitim Birimi

Eşitlik Adalet anlamına gelmez

Eşitlik

Adalet

MOBBING NEDİR?

sözcük anlamı, psikolojik şiddet, baskı, kuşatma, taciz, rahatsız etme veya sıkıntı vermektir.

Bazen bir grubun, bir çalışan
üzerinde uzun bir süre yani aylar ve
yıllar boyu, sistematik bir baskı
uygulamalarıdır.

İş yerlerinde psikolojik taciz aşağıdaki unsurları içermelidir:

- İşyerinde gerçekleşmelidir.
- Üstler tarafından astlarına uygulanabileceği gibi, astları tarafından üstlerine de uygulanabilir ya da eşitler arasında da gerçekleşmesi mümkündür.
- Sistemli şekilde yapılmalıdır.
- Kasıtlı yapılmalıdır.

- Yıldırma, pasifize etme ve işten uzaklaştırma amacıyla olmalıdır.
- Mağdurun kişiliğinde, mesleki durumunda veya sağlığında zarar ortaya çıkmalıdır.
- Kişiyeye yönelik olumsuz tutum ve davranışlar gizli veya açık olabilir.
- Süreklilik kazanmış bir sıklıkla tekrarlanmalıdır.

Psikolojik Tacizin Tarafları

1. MAĞDURLAR
2. UYGULAYICILAR (ZORBA)
3. İZLEYİCİLER

Mobbing duygusal bir saldırıdır. Kişinin saygısız ve zararlı bir davranışın hedefi olmasıyla başlar.

Taciz, rahatsız etme ve kötü davranış yoluyla herhangi bir kişiye yönelen saldırganlıktır. Kişiyi iş yaşamından dışlamak amacıyla kasıtlı olarak yapılır.

DIKEY (HIYERARŞİK) PSİKOLOJİK TACİZ

- Dikey Psikolojik taciz, üstlerden astlara ya da astlardan üstlere doğru yönelen, aynı zamanda iki yönlü de olabilen psikolojik taciz türüdür.
- Yukarıdan aşağıya doğru psikolojik taciz, bir amirin astlarına yönelik olarak uyguladığı davranışlar bütünüdür.
- Aşağıdan yukarıya doğru psikolojik taciz ise astların bireysel olarak veya birlikte hareket ederek amirlerine/ uyguladığı davranışların bütünüdür.

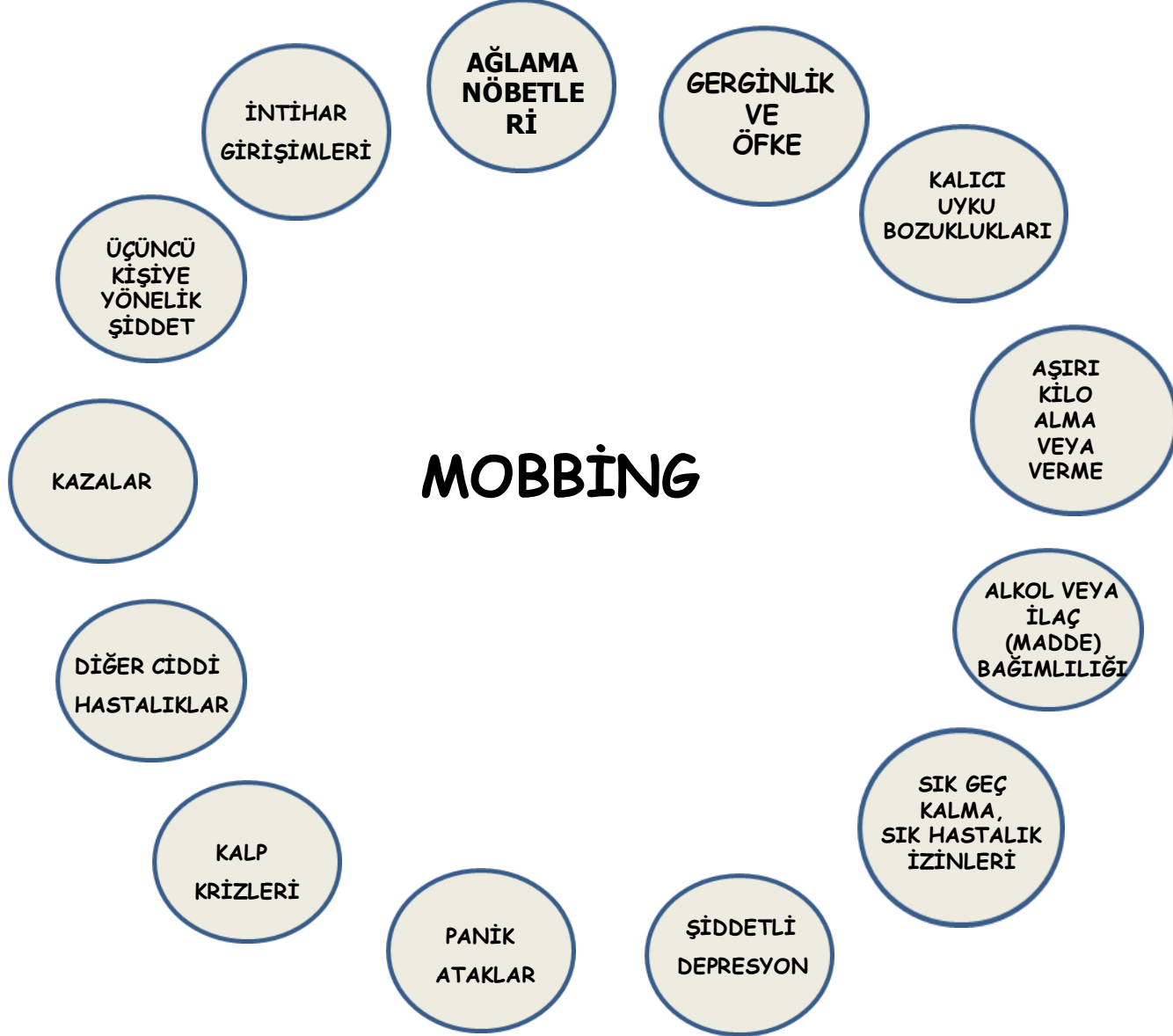

YATAY (EŞİTLER ARASI) PSİKOLOJİK TACİZ

- Yatay psikolojik taciz, aynı düzeyde veya aynı hiyerarşik grupta olanların birbirlerine karşı uyguladıkları davranışların bütünüdür.

İŞYERİNDE PSİKOLOJİK TACİZİN ETKİLERİ

Mobbing Davranış Biçimleri Sınıflandırılması

1. Kendini göstermeyi ve iletişim oluşumunu etkilemek

(sözünüz kesilir, yaptığınız iş sürekli eleştirilir, jest ve bakışlarla ilişki kesilir, yazılı ve telefonda tehditler vs.)

2. Sosyal İlişkilere Saldırıları

(Çevrenizdeki insanlar sizinle konuşmaz, size diğerlerinden ayrılmış bir işyeri verilir, sizinle ilişkiye geçmeleri yasaklanır, sanki orada değilmişsiniz gibi davranılır.

3. İtibarınıza saldırılar

(insanlar arkanızdan kötü konuşur, asılsız söylentiler çıkarılır, kararlarınız sürekli sorgulanır, özgüveninizi olumsuz etkileyen bir iş yapmaya zorlanırsınız.

4. Kişinin yaşam kalitesi ve Mesleki Durumuna Saldırıları

(sizin için hiçbir özel görev yoktur, sürdürmeniz için anlamsız işler verilir, sahip olduğunuzdan daha az nitelik gerektiren işler verilir, işiniz sürekli değiştirilir, özgüveninizi etkileyecek şekilde işler verilir.)

5. Kişinin sağlığına doğrudan saldırıları

(fiziksel olarak ağır işler yapmaya zorlanırsınız, fiziksel şiddet tehditleri yapılır, doğrudan cinsel taciz, fiziksel zarar)

Mobbing e uğrayanların genel özellikleri

- İşini çok iyi, hatta mükemmel yapan,
- İlişkileri olumlu ve çevresindekilerce sevilen,
- Çalışma ilkeleri ve değerleri sağlam, bunlardan ödün vermeyen,
- Dürüst ve güvenilir, kuruluşa sadık,
- Bağımsız ve yaratıcı,
- Zorbanın yeteneklerinden üstün özelliklere sahip olan.
- Bazen de işyerinde sessiz, iletişim kuramayan çalışanlara yönelebiliyor.
- Zorbanın genel özellikleri ise aşırı kontrolcü, korkak, nevrotik ve iktidar açlığı gibi niteliklerle tanımlanır.

Yıldırma aktörleri;

- İlgı açlığı çeken,
- Övgüye aşırı muhtaç,
- Şişirilmiş benlik algısı içinde olan,
- Kendi eksikliklerinin telafisi için başkalarını yıldırmaya çalışan,
- Güçsüz, güvensiz ve korkak,

kişilikteki insanlardır.

Aktörlerin yetiştirme ortamları,

- Çatışma eğilimli,
- Sevgi ihtiyacı duyan,
- Otoriter,
- Fiziksel cezalandırma merkezli,
- Güç uygulamalarıyla disipline edilen,

Kişilik özellikleri

- Antipatik,
- Narsist,
- Tehdit altında ben merkezci,
- Kendi normlarını kurum politikaları haline getiren,
- Önyargılı ve duygusal,

Mobbing izleyicileri

- Diplomatik izleyici,
- Yardakçı izleyici,
- Fazla ilgili izleyici,
- Bir şeye karışmayan izleyici,
- İki yüzlü, yılan izleyici,

Mobbing davranışlarının ortaya çıkmasında etkili olan faktörler

- Bireyi grup kurallarını kabul etmeye zorlamak,
- Düşmanlıktan zevk almak,
- Sadece zevk arayışı,
- Can sıkıntısı,
- Ön yargıları pekiştirmek,
- Ayrıcalıklı olduğuna inanmak,
- Sahip olamadıklarının acısını çıkarmak,
- Bencillik,

Çalışanların Karşılaşacakları Olaylar

1. Çalışanların şerefi, doğruluğu, güvenilirliği ve mesleki yeterliliğine saldırılar başlar,
2. Olumsuz, küçük düşürücü, yıldırıcı, taciz edici, kontrol edici iletişim kurulur
3. Doğrudan ve dolaylı, gizli veya açık yapılması,
4. bir veya birkaç kişi tarafından yapılması

5. Sürekli, çoklu ve sistemli bir biçimde zaman içinde yapılması
6. Hatanın kurbandaymış gibi gösterilmesi
7. Kurbanın itibarını kaybetmeye, kafasını karıştırmaya, yıldırmaya, onu yalıtıma yönelik olması ve onu teslim olmaya zorlaması
8. Kişiyi dışlama niyetiyle yapılması
9. İşyerinden ayrılmayı kurbanın tercihiymiş gibi göstermek.
10. Kurum yönetimi tarafından hoş görülmesi, kışkırtılması, teşvik edilmesi

Ne yapılabilir?

Bir sorunu çözenin en iyi yolu, sorun ortaya çıkmadan önce, sorunu çözmektir.

Bunun için;

Öncelikle,

- Mobbing nedir?
- Niçin yapılır?
- Kim yapar?
- Amacı nedir?
- Sonuçları nelerdir?
- Kendinizin, diğer çalışanların ve yöneticinin kuruma ilişkin algısı nasıldır?

Bu konularda bilgi sahibi olmak gerekir.

Mobbing mağduru ile iletişim kurarsanız ve samimi olursanız, en kısa zamanda sizde mobbing mağduru olursunuz. Bu sebeple,

İlk aşamada asla taraf olmayınız. Asla gruplara girmeyiniz.

Size mobbing yapılmaya başlandı ise;

- Önce sakin olunuz.
 - Süreci doğru tanımlayınız.
 - Bu durumun bir mobbing olup olmadığına karar veriniz.
 - Olumsuz davranışları görmezlikten geliniz. Sorun yokmuş gibi davranınız.
- Mobbingin üzerinize yapışmasına izin vermeyiniz.

- Zayıf ve kuvvetli yönlerinizi iyi tanımlayınız.
- Kurban rolünü asla kabul etmeyiniz.
- Olayların nedenlerini ve taraflarını iyice araştırın. Anlamaya çalışın.
- İzleyicileri ve destekleyicileri tanımlayın.
- Mobbingin yönünü tanımlayın.

- Yönetimin de mobbing sürecinde olup olmadığını tespit edin.
- Size mobbing uygulayanlarla uygun bir dille konuşun.
- Sonuç alamıyorsanız, sorunu toplantılarda dile getiriniz.
- Başkalarının size yönelik beden dillerini ve tavırlarını izleyin.

Mobbing sürecinde özgüven geliřtirenler;

- Öncelikle başına gelenleri iyi tanımlar.
- Kolay kurban olmayı reddeder.
- Hep iyimser olur.
- Acılarını kendisine itiraf eder.
- Yeni hobi ve beceriler edinir.
- İnsanlardan ve toplumdan izole olmaz.
- Gönüllü kuruluşlarda çalışır.

- İstifa, yargı ve yeni bir iş üzerinde durur.
- Bu olumsuz sürecin biteceğine inanır.
- Kendisine değer veren dostlar bulur.
- Öfkenin enerjisini verimli işlerde kullanır.
- Duygularını konuşarak ifade eder.
- Resim, yazı, spor ve egzersiz yapar.
- Edebi eserleri okur.
- Mizahın gücünden yararlanır

Yakın çevrenin yapacağı yardımlar

- Kurban, yakın çevresine yaşadıklarını açıkça ifade etmelidir.
- Taraflar yetersizse yardım alınabilir.
- Yakınlar öncelikle dinlemelidir.
- Onun olumlu özellikleri vurgulanmalıdır.
- Özgüven oluşturmaya yardım edilmelidir.
- Kişinin seyahat etmesi, mekân değiştirmesi iyi sonuçlar verebilir.

TEŞEKKÜR EDERİM.